

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki yazılı sorularımın Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. Maddesi gereğince Avrupa Birliği Bakanı Sayın Ömer ÇELİK tarafından yazılı olarak yanıtlanması konusunda gereğini arz ederim.

Saygılarımla,

Murat Bakan
İzmir Milletvekili

Avrupa Birliği'nin Schengen Bölgesinde Türk vatandaşlarına yönelik vize uygulamasının kaldırılması konusu yıllardır konuşulan ancak bir türlü sonuçlanamayan bir yılan hikayesine dönmüştür.

Nisan 2015 ayında dönemim Avrupa Birliği (AB) Bakanı ve Başmüzakereci Volkan Bozkır, AB ile varılan mutabakata göre Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının Avrupa'ya vizesiz seyahat edebilmelerine 2.5 yıl kaldığını belirterek, **"Eğer AB mutabakata uymaz ise bizimde geri kabul anlaşmasını 6 ay içinde feshetme hakkımız var"** demiş, AB sürecinin Türk insanına birçok alanda olumlu yenilikler getirdiğine dikkat çekmiştir. Türk vatandaşlarının en büyük şikayeti olan vizenin ne zaman kalkacağına dair ise: **"Türkiye'nin geri kabul anlaşmasını imzalamasına karşılık, AB Komisyonu ile 3 yıl içinde Türk vatandaşlarına vize kaldırılması süreci başladı. Geçen zamana baktığımızda vizesiz Avrupa'ya yaklaşık 2.5 yıl kaldı. 3 yıllık süreç içinde Avrupa'nın Türkiye'den 72 beklentisi var. Sürec başladıktan sonra neredeyse altı ay geçti. Bu beklentilerden 62'sinde önemli ilerlemeler kaydedildi. Bunların içinde 20'si yerine getirilmiş durumda."** ifadelerini kullanmıştır.

Bu söylemin ardından sadece beş ay sonra Ekim 2015'te ise, Suriyeli sığınmacıların Avrupa kapılarına dayanması, Türkiye-AB ilişkilerini de etkilemiş ve AB liderleri yaptıkları zirvede ortaya bir "eylem planı" çıkarmışlar, bu eylem planında, Suriyeli sığınmacıların durumu ile Türk vatandaşlarına vize muafiyetini ilişkilendirmişlerdir. AB zirvesinin hemen ardından da, Almanya'nın Başbakanı Angela Merkel Türkiye'ye gelmesiyle gündem tekrar Türk vatandaşlarına vizesiz Avrupa olmuş ve Türkiye'de yeniden "Vizesiz Avrupa" konusu tartışılmaya başlanmasına rağmen bir sonuç çıkmamıştır. Dönemin Başbakanı Ahmet Davutoğlu Türk vatandaşlarına vize muafiyeti için Temmuz 2016'yı işaret ederken,, geçici hükümetin tarafsız AB Bakanı Beril Dedeoğlu "2017 bile zor" demiştir.

Bu tahminlerin hemen ardından sadece bir ay sonra Kasım 2015'te AB- Türkiye Zirvesi'nin taslak sonuç bildirgesinde **"Türkiye'nin yol haritasına uyması koşuluyla Türkiye vatandaşlarından Schengen vizesi istenmesi uygulamasına son verilebileceği"** belirtilmiştir. 2016'nın ilk 3 ayında da diğer başlıkların görüşüleceği söylenmiştir. Ancak bu bahsi geçen tarihlerde de "Vizesiz Avrupa" konusunda olumlu yönde bir gelişme kaydedilmemiştir.

Mayıs 2016 ayında ise, Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, Türkiye'nin 72 kriteri gerçekleştirmek için çaba harcadığını belirterek, **"Vatandaşlarımız vizesiz seyahati hak ediyor. Avrupa sözünde durmalı"** demiştir. AB Konseyi'nden de onay çıkması halinde vize muafiyetinin 1 Temmuz'dan itibaren devreye sokulacağı söylenmiştir.

Aralık 2017 ayına geldiğimizde ise, Avrupa Birliği ülkelerine Türk vatandaşlarının vizesiz girme konusu halen hiçbir çözüme ulaşmamış bulunmaktadır. Konuyla ilgili olarak, Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, AB Bakanı ve Başmüzakereci Ömer Çelik, Adalet Bakanı Abdülhamit Gül ve İçişleri Bakanı Süleyman Soylu arasında toplantı yapıldığı ancak bu dört bakan arasında konuya ilişkin temas ve çalışmalar uzun süredir yürütülüyor olsa da konjonktürün de etkisiyle ilerleme sağlanamadığı bildirilmiştir. Hürriyet'in haberine göre dört bakanın yaptığı çalışma konusunda son sözü Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan söyleyeceği belirtilmektedir. Bu bağlamda;

21344

- 1) Vize muafiyeti ile ilgili olarak gelinen aşama nedir?
- 2) Karşılıklı olarak hangi adımların atılması beklenmektedir?
- 3) Vize muafiyeti için Türkiye'nin üzerine düşen fakat yerine getirilmemiş yükümlülük var mıdır?